

WAT IS HET KATHOLIEK
VLAAMSCH
ESPERANTO - VERBOND?

○

WERKING

PROPAGANDA

CURSUSSEN

DIENSTEN

○

1939

Uitgave Nr. 4 van het
Katholiek Vlaamsch Esperanto - Verbond.

WAT IS HET KATHOLIEK
VLAAMSCH
ESPERANTO - VERBOND?

○

WERKING

PROPAGANDA

CURSUSSEN

DIENSTEN

○

1939

Uitgave Nr. 4 van het
Katholiek Vlaamsch Esperanto - Verbond.

Katholieken !

Leert Esperanto.

Sint Paulus schreef :

« Zooveel soorten van talen, zijn er op de wereld, en elk is verstaanbaar. Maar indien ik de beteekenis van de taal niet ken, dan ben ik een BARBAAR voor hem, tegen wien ik spreek, en is hij die spreekt, een BARBAAR voor mij ! »

Dit gezegde blijft nog immer aktueel. Het menschdom wordt door de talen beheerscht. Alle uitvindingen hebben de menschen dichter tot elkaar gebracht. Op enkele dagen, zelfs enkele uren bevinden we ons te midden van menschen wier taal we niet verstaan. Zouden we dan alle talen moeten leeren ?

Neen, dat gaat niet, als men bedenkt dat er eventjes 2000 bestaan.

Noch Engelsch, Fransch of Duitsch, noch welke doode taal ook kunnen den talennood verhelpen bij gemis aan praktische redenen. Slechts een onzijdige taal kan hieraan voldoen :

HET ESPERANTO.

Wat is Esperanto ?

Esperanto is een kunstmatige taal, uitgedacht door Dokter Zamenhof en in 1887 in 't licht gegeven. Ze bestaat dus reeds meer dan 50 jaar. Voor een groot gedeelte uit stammen van levende talen samengesteld, met een vernuftig systeem van voor- en achtervoegsels, met slechts 16 grammaticale regels zonder uitzonderingen, vormt het een taal die ieder gemakkelijk leeren kan, die overal op dezelfde manier geschreven, uitgesproken en aangeleerd wordt.

Esperanto is een neutrale taal en kan dus voor alle doeleinden gebruikt worden. U begrijpt dat een taal welke over de heele wereld verspreid is en in elk land, in elke stad, schier in elk dorp beoefenaars telt, een groote invloed kan hebben naargelang het doel waarvoor ze gebruikt wordt.

Het is dus niet te verwonderen, dat in onze tijd, die als het ware in zoogezegde « ideologische kampen » verdeeld is, Esperanto in deze beide kampen een groote rol speelt omwille van zijn groote verspreiding en zijn internationaal karakter. Evenals de pers, kinema en radio, is Esperanto thans ook een leidende factor geworden in ons bestaan, meer nog dan velen bevroeden.

In het bestek van dit vlugschrift gaat het niet op, uitvoerig over de invloed en het gebruik van Esperanto te spreken, alleen stippen wij aan — tot onze groote spijt en teleurstelling — dat

Esperanto bij de Katholieken niet **die** plaats heeft, welke het bij de anti-godsdienstige beweging veroverde.

In bijna alle landen bestaat er ook een katholieke Esperanto-beweging, die werkt volgens de richtlijnen van het Internationaal Verbond der Katholieke Esperantisten.

Het is dan ook om op dit gebied de katholieke gedachte te doen ingang vinden, dat in 1934 het Katholiek Vlaamsch Esperanto Verbond uit het bestaande Katholiek Esperanto Verbond van België ontstond als afzonderlijke afdeling van het Wereldverbond. Het was geen louter fantasie, doch onder den druk der noodzakelijkheid om de vele katholieken die in de bestaande neutrale vereenigingen ingelijfd waren wakker te schudden en zóó een ijverige katholieke Esperanto-beweging tot stand te brengen. Onze beweging staat dus in het teken van het **KATHOLIEK OFFENSIEF**. Als Esperantisten hebben wij katholieken onze taal even lief als wie ook : wij propageeren en beoefenen haar met onze beste krachten

M A A R

onze beweging onderscheidt zich van de neutrale en anti-godsdienstige beweging door het feit dat Esperanto voor ons niet het **DOEL** is, maar het **MIDDEL**. Voor ons beteekent Esperanto **APOSTOLAAT**. Wij willen vooral de Kerk dienen die Universeel is.

Onze Geestelijke Overheid heeft reeds lang de noodzakelijkheid eener internationale taal begrepen, dit bewijzen de volgende aanhalingen :

»Ongetwijfeld is Esperanto een der voornameste middelen om vrede onder de volkeren te bereiken». (Z. Em. Kardinaal Van Roey).

»Ik zie in Esperanto een waardevol middel om de éénheid onder de katholieken der geheele wereld te bevorderen». (Paus Pius X).

»Esperanto van Dokter Zamenhof zal aan de Kerk groote diensten bewijzen ». (Kardinaal Van Rossum, Prefekt der Propaganda).

»Laat Uwe kinderen Esperanto leeren, het is de taal der toekomst». (Kardinaal Piffl, Vorst-Aartsbisschop van Weenen).

Katholieken zouden dus moeten begrijpen dat onthouding of afzijdigheid, hier evenals op alle ander gebied, voor gevolg hebben zullen dat andersdenkenden Esperanto uitsluitend tegen ons zullen gebruiken. Daar hebben wij helaas reeds vele voorbeelden en voldoende ondervinding van opgedaan opdat wij Katholieken niet blind zouden blijven voor dit dreigend gevaar.

WAT IS HET KATHOLIEK VLAAMSCH ESPERANTO VERBOND ?

Het Katholiek Vlaamsch Esperanto Verbond is de vereeniging der katholieke Esperantisten hier in Vlaanderen en als dusdanig een afdeling van het Wereldverbond der Katholieke

Esperantisten. Het is

KATHOLIEK

staat buiten alle politiek en eerbiedigt de zedelijke belangen zijner leden ;

VLAAMSCH

omdat ons terrein bijzonder Vlaanderen is, doch zonder vooringenomenheid tegen andere personen, welke taal zij ook spreken.

Om praktische reden vormden wij het K.V.E.V., terwijl in het Franssprekend gedeelte van België het U.V.E.K. (het Waalsch Verbond der Kath. Esperantisten) hetzelfde doel nastreeft.

WELK ZIJN DE STANDREGELS VAN HET K.V.E.V. ?

1. Naam. — Katholiek Vlaamsch Esperanto Verbond — K.V.E.V.
Flandra Unuigo de Katolikaj Esperantistoj — F.U.K.E.

2. Doel. — 1) De belangen van het **Esperanto** van de Kath. Vlamingen geloof en gen door de wereldhulptaal behartigen
2) Door **Esperanto** langs Katholieke weg voor wereldvrede ijveren.
3) Deelname aan de Intern. Kath. Esperanto Beweging, vooral in den zin der **moderne katholieke actie**.

4) Vlaanderen en zijn cultuur, speciaal op katholiek gebied in het buitenland bekend en bemind maken.

3. Middelen. — 1) **Esperanto** aanleeren en verspreiden in de Kath. middens.

2) Kath. Esperanto afdeelingen inrichten en afgevaardigden aanstellen.

3) Kath. werken in Esperanto vertalen, uitgeven, verspreiden.

4. Organisatie. — 1) Landelijke afdeeling van I.K.U.E. (Internationale Vereeniging van Katholieke Esperantisten).

2) Hoofdafgevaardigden aanstellen voor elke provincie.

3) Afgevaardigden aanstellen voor elke stad en gemeente.

4) De organisatie is uitsluitend **Katholiek en Vlaamsch**.

5) Bestuur :

a) Voorzitter.

b) Ondervoorzitter.

c) Geestelijke Leider.

d) Algemeen Sekretaris.

e) Kassier

6) Diensten van het K.V.E.V. — a) Verkoopinstituut. b) Propagandadienst. c) Cursussen. d) Verzendingsdienst maandblad. e) Dienst der uitgaven. De leiders dezer diensten zijn van ambtswege bestuurslid.

5. Leden. — Alle Katholieken, enkelingen of vereenigingen, Esperantist of niet.

6. Bijdrage. — 1) Gewone leden : 20 fr. en ontvangen maandblad *Flandra Katoliko*, I.K.U.E.-jaarboek waarin ze vermeld staan en vlugschriften. Buitenlanders betalen 20 fr. en ontvangen slechts *Flandra Katoliko*.

2) Eereleden betalen 25 fr.

3) Steunleden betalen 50 fr.

4) Beschermleden betalen 100 fr.

5) Leden van aangesloten vereenigingen wier standregelen vermelden dat al hun leden moeten aansluiten bij F.U.K.E., betalen slechts 18 fr. per lid en per jaar

6) Inwonende leden : betalen de helft der bijdrage, doch ontvangen slechts een nummer van *Flandra Katoliko*.

N. B. Leden van vereenigingen betalen 20 fr. per lid en de vereeniging stort daarenboven 5 fr. en wordt alzoo ingeschreven in het IKUE-jaarboek.

7. Orgaan. — **Espero Katolika** (het Int. orgaan der Kath. Esperantisten) 24 fr. per jaar (postrek. 209.034 van L. Calloens, Aalst).

Flandra Katoliko ; gratis voor elk lid. Dit blad verschijnt den 15n van elke maand uitgezonderd in Februari en Augustus.

8. Bestuursjaar. — Het bestuursjaar vangt aan op 1 Januari. Het financieel jaar loopt van 1 November tot 31 Oktober. De bijdragen worden geïnd per post in den loop

der maand November.

9. Herkenningsteeken. — Ieder lid van het K.V. E.V. draagt de groene ster met kruis.

TOT WIE ZICH WENDEN OM INLICHTINGEN ?

Tot het hoofdbestuur dat samengesteld is uit :

Voorzitter : Lic. Leo Calloens, Erembodegemstraat, 29, Aalst.

Ondervoorzitter : Dr M. Naster, Naamsche-str., 113, Leuven.

Geestelijke leider : E. H. A. Beckers ter Normalschool te Mechelen a. Maas.

Algemeen Sekretaris : Heer J. Van Deun, Turnhoutschebaan, 277, Borgerhout.

TOT DE AFGEVAARDIGDEN :

ANTWERPEN :

ANTWERPEN : E. Paesmans, Koepoortstraat, 64, P-konto 4145.89.

BONHEIDEN : P. Van Geel, Domis de Semerpontlaan, 26. P.-Konto 4234.32.

BORGERHOUT : J. Van Deun, Turnhoutschebaan, 277, P.-konto 137.438 — Telefoon 548.14.

BORNEM : A. De Ridder, Boschkant, 1.

EDEGEM : R. Torfs, Verbindingstraat, 9.

EKEREN : J. Thijssens, Geesten 72.

GEEL : M. Gordon, Statiestraat, 3.

HOBOKEN : J. De Groot, Caronstraat, 31.
ronstraat, 31.

MERKSEM : H. Versavel, Bredabaan, 785.

MOL : F-ino M. Bergmans, Markt, 19.

Ste MARIABURG : Joz. Cammaert, Van
de Weyngaerdlei, 12 P.-k. 4274.93.

WILRIJK : D. Mortelmans, E. Segerslaan,
14. Postrek. 1194.82.

BRABANT :

GRIMBERGEN : E. H. Canisius Van Hoog-
straten, o. praem., Abdij.

LEUVEN : Petro De Fraye, Kapucienen-
voer 75.

LIMBURG :

HASSELT : A. Tournel, G. Gezellestr., 5.

TONGEREN : J. Smets-Box, Kielenstr., 74.

MECHELEN a. MAAS : E.H.A. Beckers,
professor, Normaalschool.

OOST-VLAANDEREN :

AALST : Lic. Leo Calloens, Erembodegem-
straat, 29.

GEERAARDSBERGEN : C. Bernaert, Pel-

grimsweg, 1.

GENT : M. De Valck, Meulestedesteenweg
487.

WEST-VLAANDEREN :

BLANKENBERGE : Fr. De Zutter, West-
straat, 101.

BRUGGE : R. Roose, G. Gezellelaan, 15.

KORTRIJK : P. Mattelaer, apotheker, Voor-
str., 40.

LEDEGEM : F-ino C. Quagebeur, Statiestr.,
39.

LICHTERVELDE : Kam. Ferijn, Weststraat,
47.

OOSTENDE : Maurice Hessens, Blauw Kas-
teelstraat, 86.

ROESELARE : H. Braekevelt, Statiedreef,
177.

RUMBEKE : M. Tanghe, Roeselarestr.

WELK ZIJN DE DIENSTEN VAN HET K.V.E.V. ?

Dienst der Cursussen : Heer Joz. Cammaert,
Van de Weyngaerdlei, 12, Ste Mariaburg. P. rek.
427.493.

Verkoopinstituut : Heer D. Mortelmans,
Egied Segerslaan, 14, Wilrijk, P. rek. 1194.82.

Propagandadienst : Heer Jos. Douwen, Aug.
Van Daelstraat, 2, Wilrijk. P. rek. 442.876.

Verzendingsdienst Maandblad : Juffr. M. Bergmans, Markt, 19, Mol.

Dienst der uitgaven : Heer E. Paesmans, Koepoortstraat, 64, Antwerpen. P. rek. 414.589.

i. **Cursussen.** — Onze grootste bekommernis is Esperantisten vormen. Ons verkoopinstituut heeft een groote keus leer- en woordenboeken voor zelfonderricht. Daarbij richt het K.V.E.V. regelmatig cursussen in, onderverdeeld in :

A. PERIODIEKE.

- a) Medewerking aan de Nijmegen cursus in 26 lessen. Begint alle jaren in Oktober en eindigt in April. Wekelijks ontvangt de leerling 8 prachtige gedrukte bladzijden, die op het einde een boek van 200 bladzijden uitmaken en dat later ten allen tijde kan geraadpleegd worden. Prijs van den cursus alles inbegrepen : 50 fr.
Na deze volgt een volmakingscursus ten gerieve van hen die een hogere graad willen bereiken. Prijs 50 fr.
- b) Langs Radio Loksbergen. Van Oktober 1937 tot Januari 1938 had de eerste cursus met eindexaam plaats. Telkens van af Oktober zal een nieuwe cursus uitgezonden worden.
- c) Gesproken cursussen te Antwerpen, Aarschot, Boom, Bonheiden, Ekeren, Hasselt, Lier, Leuven, Schoten, Ste Mariaburg, Tongeren.

Daar datum van begin, plaats en uur verschillen, kunnen de belanghebbenden de noodige inlichtingen desaangaande bekomen op het sekretariaat van het K.V.E.V., Turnhoutschebaan, 277 te Borgerhout.

B. BESTENDIGE.

- a) De A.P.P.K. (Antverpena Poresperanta Propaganda Komitato) cursus in 25 lessen. Wekelijks wordt den leerlingen een gedrukte les toegestuurd, waarvan de volgende de verbeteringen van voorgaande inhoudt. Bij de 8ste en 16e les heeft er eene kleine schriftelijke ondervraging plaats opdat de leeraar zich van de vorderingen zijner leerlingen kunne vergewissen. Na de 25ste les heeft er een schriftelijk exaam plaats tot het bekomen van een diploma.
De cursusleider is Heer Joz. Cammaert, Van de Weyngaertlei, 12, te Ste Mariaburg. De prijs, alles inbegrepen is 25 fr.
- b) Een schriftelijk geleide cursus in 10 lessen volgens het boek « Het Esperanto in 10 lessen van Witterijck ». Wekelijks stuurt de leerling zijn werk op voorzien van een zegel van 0,75 fr. voor terugzending en hij ontvangt het terugvoorzien van de noodige aan- en opmerkingen. De leerling kan steeds vragen stellen in verband met zekere moeilijkheden die hij mocht ondervinden. Na de 10de les heeft er een schriftelijk ekzaam plaats tot het bekomen

van een diploma. Cursusleider is Heer D. Mortelmans, Egied Segerslaan 14, te Wilrijk. Postcheck 119482. De prijs van den cursus is 5 fr. voor het boek + 25 fr., alles inbegrepen.

2. Het Verkoopinstituut. --- Postrekening 1194.82
Van Heer D. Mortelmans, Egied Segerslaan 14, te Wilrijk.

Op dit instituut zijn alle leer-, kerk-, woorden- en leesboeken te verkrijgen tegen matige prijzen. **De steeds onvolledige lijst** voegen wij hierbij of kan op bovenstaand adres aangevraagd worden. Daar wij in betrekking zijn met alle internationale Esperantoboekhandels, is het mogelijk alle verschenen werken te verschaffen. Natuurlijk zijn wij steeds in staat de waarde der boeken onder godsdienstig en zedelijk oogpunt te bepalen tot voorlichting onzer leden, en hebben wij onderstaande indeeling aangegeven van de boeken, zoowel in onze recensierubriek van Flandra Katoliko als in onze boekenlijsten, opdat ieder op eigen verantwoordelijkheid kunne oordeelen over de al of niet geschiktheid der door hem verlangde boeken.

I. — VERBODEN LECTUUR. Index, tegen Godsdienst of Moraal.

II. — STRENG VOORBEHOUDEN, mag slechts bij uitzondering **om gegronde redenen**, door welgevormde rijpere lezers gelezen worden.

III. — VOORBEHOUDEN LECTUUR, mag

ondanks zekere passages of grondgedachten, ook ontspanningshalve door **gevormde** lezers gelezen worden.

IV. — VOOR VOLWASSENEN ALLEEN, 18-20 jaar en ouder, veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming.

V. — VOOR ALLEN, ook voor aankomende jeugd geschikt.

VI. — KINDERLECTUUR.

N.B. — « + » bij het romeinsch cijfer geplaatst, bet. : met katholieke strekking.

« " » bij het Romeinsch cijfer geplaatst, bet. : minderwaardig, onpaedagogisch.

« N » bij het Romeinsch cijfer geplaatst bet. : storend neutraal.

Misschien zijn er onder de lezers die reeds enkele Esperanto-lessen of wellicht reeds een gansche cursus hebben doorgemaakt. Welnu dan is de tijd gekomen om U een of ander werkje aan te schaffen, misschien 'n kerkboekje of vertaald Esperanto werk van een of ander bekend auteur (Selma Lagerlöf, Conscience, Timmermans, Papini, enz., enz.).

3. Propagandadienst. — Zorgt voor de propaganda in dag- en weekbladen. Meer dan 10 dagbladen publiceeren wekelijksche of maandelijksche bijdragen. Verder richt deze dienst zich tot cultuurvereenigingen en bonden om de Kath. Esperanto-gedachte te verspreiden. Zoo worden ook colleges, seminariën, nor-

maalscholen bewerkt, wat bogen kan op groot succes evenals de wekelijksche uitzendingen van Radio-Loksbergen (Limburg) 202 m. elke Zaterdag van 16.30 tot 16.45 uur (deze zendtijd is natuurlijk voor veranderingen vatbaar).

4. **Verzendingsdienst.** — Het maandblad wordt hier naar de leden gestuurd. Alle inlichtingen of klachten van niet ontvangst, evenals adresveranderingen overmaken aan dit adres : Juffr. M. Bergmans, Markt 19, Mol.

5. **Dienst der uitgaven.** — Door onze vereeniging werden volgende werken uitgegeven :

Nr 1. Beknopt Esperanto leerboekje door P. Maassen 2,— fr.

Nr 2 Kristnaska Triptiko van Felix Timmermans 6,— fr.

Nr 3. Wat is het Kath. Esperanto-Verbond ? 1,— fr.

Nr 4 Virina Koro, éénaktertje door M. Sabbe.

Nr 5 Gedichten van Guido Gezelle. 10 fr. gen. en 15 fr. geb.

In voorbereiding zijn nog andere boeken over Esperanto, alsmede specifiek **katholieke** werken. Deze dienst zorgt voor recensies en moreele beoordeeling van de in Esperanto verschenen werken of vertalingen.

Zijt U dan 100 % Esperantist ? Neen, want daarom moet U internationaal vereenigd zijn om :

1. de verspreiding der taal te helpen ;
2. de praktische voordeelen er uit te halen ;
3. de internationale vereenigingen leefbaar te houden.

DE AANGEWEZEN VEREENIGING VOOR
U IS HET KATHOLIEK VLAAMSCH ESPE-
RANTOVERBOND ! Veel te betalen vraagt U ?

slechts 20 fr. per jaar en hiervoor ontvangt U 'n maandblad, gedeeltelijk in het Vlaamsch en gedeeltelijk in het Esperanto opgesteld en waaraan U moogt medewerken. Het bevat ondermeer, 'n taalrubriek, verhalen, nieuws uit de Esperanto wereld, literatuur, enz. De storting kunt U doen op de postcheckrekening van het K.V.E.V., Aalst, nr 412.354.

U wordt tevens lid van het Wereldverbond en uw naam komt in het jaarboek van het Wereldverbond. Wilt U correspondeeren gelieve U ons te verwittigen. Een sterretje vóór uw naam en ieder weet wat U wilt. Ook gij kunt dan kiezen.

Het Wereldverbond geeft ook een prachtig maandblad uit : ESPERO KATOLIKO. Het kost slechts 24 fr. per jaar voor België. Inschrijvingen bij Heer L. Calloens, Erembodegemstraat 29, te Aalst. P. Ch. nr 209.034.

Om te eindigen voegen wij er dit bij :

Esperanto heeft maar zin op internationaal terrein ; daarom moet U zich ook aansluiten en liefst bij het K.V.E.V. dat U vele voordeelen biedt en dat U in contact brengt en houdt met de Esperanto-beweging. Wie Esperanto leerde en niet aansloot, heeft zijn tijd verloren, want, bij gemis aan interesse of doel en levendig houden door verdere betrekking met de Esperantowereld komt weldra onverschilligheid en vergetelheid. De mo-

gelijkheden van Esperanto zijn onbeperkt en wie eenmaal in de beweging staat heeft het zich nooit beklagd.

Wenscht U inlichtingen nopens de beweging, hebt U twijfel nopens het een of ander grammaticaal punt, verlangt U betrouwbare correspondenten, leest ge eens graag een proefnummer van Flandra Katoliko of Espero Katolika, schrijf naar

**Sekretariaat van het
Katholiek Vlaamsch Esperanto Verbond
Turnhoutschebaan, 277
Borgerhout - Antwerpen.
BIJVOEGSEL.**

In 1939 organiseert het K.V.E.V. - F.U.K.E. het XXIste Wereldkongres der Katholieke Esperantisten te Antwerpen, van 5 tot en met 10 Augustus.

EEREKOMITEIT : Voorzitter : Zijne Eminentie
Kardinaal Van Roey, Aartsbisschop van Mechelen en Primate van België.
Al Hunne Excellenties de Bisschoppen van België
enz. enz.

PLAATSELIJK KONGRES KOMITEIT.
Voorzitter : J. Van Deun-Jespers, Turnhoutschebaan 277, Borgerhout.
Sekretaris : K. Hartman, Potgieterstr. 1, Antwerpen.
Logist : Staf Van den Bergh, Tanghehoefstr. 2, Merksem.

Uitstappen : Joz. Thijssens, Geesten 72, Ekeren.

Enz. enz.

BIJDRAGE. — Tot einde April 40 fr.

Daarna 60 fr.

Echtgenoot en jeugd beneden de 18 jaar betalen de helft. Ook de blinden en hun geleiders.

Bijdrage te storten op p. ch. nr 415.470 van het XXI-a Kongreso de IKUE, Erembodegemstraat 29, Aalst.

KONGRESBOEK. — Buiten de plakzegels en de aanplakbiljetten, zal het P.K.K. ook een kongresboek uitgeven, hetwelk alle deelnemers gratis ontvangen en dat alle nuttige inlichtingen over Antwerpen, volledig programma van het Kongres en de lijst der deelnemers behelst, die zich tijdig hebben aangegeven en hun kotizon hebben gestort.

Verdere inlichtingen verschijnen maandelijks in ons blad Flandra Katoliko en Espero Katolika, de internationale Esperanto-pers en wekelijks in de plaatselijke bladen hier te lande,

NOTOJ:

ESPERANTA PRESEJO "HOOPER OP" J. LAVRIJSEN ARENDONK.